

הכנסת היועצת המשפטית לכנסת

(סימוכין : 014754-2024)
ירושלים, כ"ב באדר ב' התשפ"ד
1 באפריל 2024

לכבוד
חברי ועדת הכנסת

שלום רב,

הנדון: בחירת נציגי הכנסת לאספה הבוחרת לפי חוק הרבנות הראשית לישראל, התש"ס-1980 על ידי ועדת הכנסת

1. בהתאם לסעיף 8(7) לחוק הרבנות הראשית לישראל, התש"ס-1980 (להלן – חוק הרבנות הראשית) וסעיף 64(ב) לתקנון הכנסת, הסמיכה הכנסת ביום רביעי, י"ז באדר ב' התשפ"ד (27 במרץ 2024), את ועדת הכנסת לבחור את חמשת נציגי הכנסת לאספה הבוחרת את הרבנים הראשיים ואת חברי מועצת הרבנות הראשית לישראל.
2. בהתאם לתקנון הכנסת יש לבחור את נציגי הכנסת לאספה הבוחרת לא יאוחר משלושים ימים לפני המועד שנקבע לכינוס האסיפה הבוחרת לשם עריכת בחירת לפי סעיף 12 לחוק הרבנות הראשית, ואם לא נקבע מועד כאמור – תיעשה הבחירה לא יאוחר משלושים ימים לפני המועד האחרון לבחירת הרבנים הראשיים לישראל או חברי מועצת הרבנות הראשית לישראל, לפי העניין.
3. ביום 14.2.2024 התקבל בכנסת חוק הרבנות הראשית לישראל (הארכת כהונה של הרבנים הראשיים לישראל ושל חברי מועצת הרבנות הראשית לישראל) (הוראת שעה) (תיקון), התשפ"ד-2024, לפיו כהונת הרבנים הראשיים לישראל הוארכה עד ליום כ"ה בסיוון התשפ"ד (1 ביולי 2024) וכהונת חברי מועצת הרבנות הראשית לישראל הוארכה עד ליום י"ב באלול התשפ"ד (15 בספטמבר 2024).
4. לפיכך, בהתאם לסעיף 16(ג) לחוק הרבנות הראשית המועד האחרון לבחירת הרבנים הראשיים הוא כ"ה באייר התשפ"ד (2 ביוני 2024) שהוא חודש אחד לפני תום כהונתם של הרבנים הראשיים (תקופת הכהונה נספרת לפי הלוח העברי). יוצא אם כן, כל עוד לא נקבע מועד לכינוס האסיפה הבוחרת, שהמועד האחרון לבחירת נציגי הכנסת לפי סעיף 64(א) לתקנון הוא יום שישי כ"ה בניסן התשפ"ד (3 במאי 2024).

הליך בחירת נציגי הכנסת בוועדת הכנסת

5. על בחירת נציגי הכנסת כאמור בוועדת הכנסת, חלים סעיפים 62(ה), 63(א) עד (ג), 65(א) סיפה, (ב) ו-(ג), ו-66(ג) לתקנון הכנסת, כמפורט להלן:
 - א. את נציגי הכנסת בוחרים חברי ועדת הכנסת בהצבעה גלויה¹.
 - ב. על יושב ראש ועדת הכנסת לקבוע את המועד שבו תבחר הוועדה את נציגי הכנסת ולהודיע **לכל חברי הכנסת** על מועד הבחירה לפחות שבועיים מראש.

¹ ולא בהצבעה חשאית אילו הבחירה היתה נעשית בידי הכנסת.

ג. כל חבר הכנסת שאינו שר או סגן שר, רשאי להציע את מועמדותו בכתב ליושב ראש ועדת הכנסת עד נעילת ישיבת הכנסת ביום האחרון בשבוע שלפני יום הבחירה, ואם חל אותו שבוע בפגרה – לא יאוחר משבוע לפני מועד הבחירה.

ד. על יושב ראש ועדת הכנסת להודיע לכל חברי הכנסת על שמות המועמדים לפחות 48 שעות לפני שעת פתיחת ישיבת הוועדה שבה יתקיימו הבחירות.

ההצבעה בוועדה

6. בחירת חמשת הנציגים תהיה, כאמור בהצבעה גלויה. אם מספר המועמדים עלה על חמישה, על כל חבר ועדת הכנסת שמשתתף בהצבעה לומר את שם המועמד או המועמדים שהוא תומך בהם, עד לחמישה מועמדים. המועמדים שיקבלו את מירב קולות המשתתפים – ייבחרו. אם קיבלו מועמדים מספר קולות שווה, חוזרים מיד על ההצבעה ביניהם, עד להכרעה.

7. במקרה בו מספר המועמדים יהיה חמישה בדיוק, כמספר נציגי הכנסת שיש לבחור, יאמר כל אחד מחברי ועדת הכנסת שמשתתף בהצבעה אם הוא תומך במועמד או מתנגד לו. המועמדים שייבחרו במקרה זה, יהיו מי שמספר הקולות בעדם עלה על מספר הקולות נגדם. אם לא נבחרו מועמדים כמספר נציגי הכנסת שיש לבחור, יתקיימו בחירות חדשות לנציגים שנותר לבחור, בתוך שלושים ימים.

8. אם נציג הכנסת באסיפה הבוחרת מונה לשר או לסגן שר, הוא יחדל לכהן כנציג הכנסת כאמור עם מינויו, ויתקיימו בחירות לנציג במקומו, כמפורט לעיל.

9. על המועמדים ועל נציגי הכנסת לאסיפה הבוחרת יחולו גם הוראות סעיף 63(א) עד (ג) לתקנון הכנסת שדן בסייגים לכהונה, השעיה והעברה מכהונה לפי סעיף 6 לחוק הכנסת, התשנ"ד-1994.

10. לענין ייצוג נשים בקרב נציגי הכנסת, חוק הרבנות הראשית אמנם אינו קובע חובת ייצוג, בשונה מהקבוע ביחס לנציגי הכנסת בוועדה לבחירת שופטים ובוועדה לבחירת דיינים. אף על פי כן, ראוי שוועדת הכנסת תבחר חברות כנסת באופן שיתקיים הייצוג ההולם.

11. אמנם גם ייצוג חברי כנסת מסיעות האופוזיציה, בקרב נציגי הכנסת, אינו מחויב מכוח דין או נוהג. אולם, לאור מספר חברי הכנסת שמשמשים כנציגי הכנסת באסיפה הבוחרת, אף במקרה זה ראוי שוועדת הכנסת תבחר חברי כנסת מסיעות האופוזיציה.

12. בכנסת ה-19 ובכנסת ה-20 נבחרו בוועדת הכנסת ארבעה חברי כנסת מסיעות הקואליציה וחבר כנסת אחד מסיעות האופוזיציה, וכן ניתן ייצוג הולם לנשים מבין נציגי הכנסת שנבחרו².

בכבוד רב,

שגית אפיק

העתקים:

חבר הכנסת אופיר כץ, יושב ראש ועדת הכנסת
עו"ד ארבל אסטרון, היועצת המשפטית לוועדת הכנסת
גב' נועה בירן דדון, מנהלת ועדת הכנסת

² בכנסת ה-19 נבחרו ח"כ גילה גמליאל, ח"כ עליזה לביא וח"כ מירי רגב; בכנסת ה-20 נבחרו ח"כ עליזה לביא וח"כ שולי מועלם-רפאלי.